

ÅRG. 12 NR. 4 SEPTEMBER - OKTOBER

LUTHAGSNYTT

IK SIRIUSHÖST - LEVA & VERKA - PYSSEL - KAFÉ x 3 - STABBYDAGEN

Vinnare av Instagramtävlingen på s.6!

INLEDARE

Underbart är kort brukar man säga, och så här i början av hösten känns det alltid lite vemodigt att blicka bakåt mot den sommar som var. Och så kommer alltid funderingar som "alltså, var det inte ovanligt kallt och regnigt i år, jämfört med hur somrar brukar vara"? Tankar, eller snarare grubblerier, som dessa leder blott till nedstämdhetens vassa trottoarkanter. Nej, istället vill vi med det här numret försöka sprida en smula artificiellt UV-ljus i det tilltagande mörkret - och uppmana dig; slit blicken från backspegeln och fokusera istället på den fantastiska årstid som nu ligger framför oss!

Bland annat besöker vi septemberkaféet i Stabby prästgård, liksom familjen som du ser på magasinets framsida. De har tagit över kaféet vid Mimmi Ekholms plats och deras sköna nordiska kombination (flirtar lite med vintersporten här) resulterat i att man bl.a. serveras Uppsalas största glass där. På s. 6-7 presenteras ett axplock ur den generösa fotokörd som ni läsare har delat med oss i samband med årets Instagramtävling. Vår jury hade en grymt svår uppgift med att välja ut blott tre vinnare (bland cirka 200) härliga sommarfoton ... Men till slut gick det.

Vidare i magasinet har Maria Wold-Troell besökt Rehab Resurs på S:t Olofsgatan. Där väljer man att förena träning med gemenskap, på ett mycket inspirerande vis. Helena Harnesk har bekantat sig närmare med de som levde och verkligen verkade vid Stabby prästgård på den tid det begav sig; arrendatorfamiljen Skoog.

Luthagsnytt har som bekant sitt ursprung, liksom inlindat, i ett "flåsets svettband" då magasinet en gång i tiden startades av (numera lätt kultförklarade) Tiunda IF. Då hösten är en idrottslig högsäsong av rang bestämde vi oss för att kika lite närmare på stans mest framgångsrika fotbollsklubb, IK Sirius. Blåsvart (läs Sirius, reds anm)) har ju under våren och sommaren gått fram likt en ångvärmare

i Allsvenskan och överraskat hela fotbollssverige med sitt spel. Roligt tycker vi och många med oss. När man har idkat idrott, att läsa om det i Luthagsnytt gills, så förtjänar man en kopp kaffe ... Och kaffe blir det på nyöppnade Melrose Café. I serien Leva & Verka har Maria Klefbeck besökt en familj som kombinerar boende med jobb. Funkar det? Ja, tydligen. Det och mycket mer som ryms under himmelen bjuder vi dig på. En riktigt skön läsning önskar jag dig - och välkommen härliga höst! ■

Foto: Christoffer Nilsson

Peder Strandh
Redaktör'n

**HUR KAN
UPPSALAMAGASINET
LUTHAGSNYTT
VARA ETT
GRATISMAGASIN?**

Bland annat tack vare våra annonsörer, tack till Er!

Men det är ett välkänt faktum att alla tryckta medier lever i en ekonomiskt ansträngd tid. Luthagsnytt kommer ut sedan 2005 och vi ser mest fördelar med att vara just gratis, ett pappersmagasin som du kan bläddra i många gånger om.

Därför vill vi särskilt uttrycka vår tacksamhet till dig som vill vara med och stödja LUTHAGSNYTT med bidrag!

Plusgiro 409696-2 Swish 123-5680160

INNEHÅLL

4/2017

- 5 *Familjärt på Mimmi Ekholms plats*
- 6 *Instagramtävlingens vinnare*
- 9 *Leva och verka i Luthagen*
- 12 *IK Siruishöst*
- 14 *Arrendatorn på Stabby prästgård*
- 19 *En man som heter Owe*
- 20 *Träning och social samvaro för seniorer*
- 23 *Njut av att möta bekanta ansikten*
- 25 *Pyssel: Vilket är ordet?*

5

14

20

19

9

12

HÄR FINNS TIDNINGEN

LIVSMEDELSBUTIKER
COOP Nära Ekeby
ICA Luthagens Livs
ICA Nära i Stabby
Konsum Ringgatan
Nelins (Börjetull)

ÖVRIGA
Dufbäck & Co.
Familjeläkarna
Himla Concept Store
Karins Skafferi
Leffes Cykel
Stabby Prästgård
Stadsbiblioteket
Stadsmissionen
Waynes Coffee Forumgallerian
Waynes Coffee Smedsgränd
Öster Om Ån

SPANAN IN LUTHAGSNYTT PÅ
Instagram

FÖLJ LUTHAGSNYTT PÅ
facebook

SE MER PÅ LUTHAGSNYTT.SE

Vi är nu många flera!

Lista dig på
1177.se
eller ring
018-511 511

Vi tackar för förtroendet med den fantastiska tillströmningen av patienter och har nu utökat vår personal för att fortsätta ge ett vänligt och personligt bemötande till gamla och nya patienter. Välkomna till framtidens vårdcentral!

- Drop-in hela dagen
- Direkttelefon hela dagen
- Kvällsmottagning
- Specialistläkare
- Laboratorium
- Sjukgymnastik
- Kurator
- BVC

Student-
mottagning
alla dagar!

Familjeläkarna
LUTHAGEN

Familjeläkarna i Luthagen
Hällbygatan 31
752 21 Uppsala
Telefon: 018-511 511
www.famlak.se/luthagen

Vi bjuder på lådfronterna!

Gäller vid utklippt annons t.o.m 31/9, 2017.

Just nu bjuder vi på alla lådfronter upp till 360 mm i höjd och 620 mm i bredd för dig som bokar ett **gratis hembesök** före 31/9, 2017. Passa på att förnya ditt kök med **Härjedalsmetoden®**. Vi monterar nya köksluckor och mjukstängande lådor på dina befintliga köksstommmar på bara en dag.

Det moderna och miljövänliga
sättet att renovera sitt kök!

Ring mig och boka
ett gratis hembesök!

Martin Ahlgren
073 - 095 79 40

 HärjedalsKök

härjedalskök.se

FAMILJÄRT PÅ MIMMI EKHOLMS PLATS

När familjen Madsen-Eriksson tar över kaféet

Text: Peder Strandh

Foto: Emilia Strandh-Klefbeck och Peder Strandh

Michael Madsen tar emot mig inne i hans och familjens nyförvärvade Mimmis Gjuteri Café & Bar (tidigare Mimmis Café) på Mimmi Ekholms plats i Stabby. Han är blond, brunbränd och energisk i sin framtoning.

– Kom och träffa min familj, manar han med en dansk brytning och jag följer med honom bort till kafédissen.

Det är en mångkulturell familj som nu tar över kaféet efter de tidigare ägarna. Michael Madsen är, som hans dialekt avslöjar, mycket riktigt från Danmark ursprungligen och hans hustru Liselott kommer från Norge. Tillsammans med sonen Kevin och dennes flickvän, Linda Eriksson (som ursprungligen kommer från Bälinge) tänker man nu satsa stenhårt för att bli ett riktigt alternativ till många av innerstadens kaféer. Michael och Liselott har ytterligare två barn, Isabella och Oscar, vilka också kommer att jobba deltid på Mimmis Gjuteri Café & Bar.

– Vi vill kunna erbjuda den där känslan av att vara ett andra hem för luthagsborna och alla andra som kommer, berättar Michael samtidigt som han ställer ned sin kaffe latte och slår sig ned vid ett av de många borden. För att ha en chans att nå dithän har vi bland annat sett över prisbilden samt tagit in en hel del produkter som inte fanns tidigare.

Uppsalas största glass

Bland annat har de köpt in en maskin som har kapacitet nog att vispa upp hela 70 liter mjukglass i timmen.

– Vi kommer att sälja Uppsalas tveklöst största glass, säger Michael stolt och börjar rada upp en rad ingredienser som ingår i Gjuteriets specialglass.

Vid sidan om mjukglassen i sin extra stora strut ingår också fem glasskolor, en munk (donut) samt en kokosboll. Han fick idén från ett ställe i Dronningmølle (på andra sidan sundet från Skånska Mölle). Där fanns det ett kafé som erbjöd liknande, modell större glassar.

– Dit kunde folk komma långväga ifrån för att träffas och äta deras speciella glass, det var väldigt häftigt och populärt.

Men det är inte bara glass som gäller på Mimmis Gjuteri Café & Bar. Innanför glasdisken frestar alltifrån Napoleonbakelser till vetebullar med kanel. Kaffe finns att köpa i ett antal versioner liksom lösteer vilka serveras i en tekanna som tas med till det egna bordet. Varför ordet ”bar” ingår i kaféets namn syns i en annan glasdisk där diverse viner har sällskap med cider- och ölflaskor. På en griffeltavla ovanpå disken står att läsa ”Gjuteriets godnatt” som i själva verket är en stor öl i vilken två shots flyter i varsina glas ... Ja, det kan man kalla en riktig sängfösare.

Bar med mat och ljust och fräscht

Så vad sägs om matiga mackor, belgiska våfflor med grädde eller pulled oumph burger (god nog för veganer, får jag förstå) med pommes frites som tillagas i kaféets luftfritös.

– Vi kommer i likhet med våra företrädare att ta emot sällskap som vill abonnera för exempelvis kalaset eller studentskivan. Dessutom kommer vi att kunna erbjuda abonnemang på hemkörning av frukost, säger Michael Madsen.

Inredningen är över lag betydligt ljusare än tidigare, och i ena hörnet har man satt upp två identiska fototapeter som visar en italiensk barocksal med schackrutigt golv. Om man inte gillar alkohol men ändå uppskattar att känna sig en smula yr fungerar detta inslag nästan lika bra. Effekten är häftig och gör att väggen, sin lätt suggestiva känsla till trots, samtidigt upplevs som både ljus och elegant. På väggen i den andra änden av kaféet pryder ett par jätteläppar väggen. Modern och uppkäftig konst skulle de närmast kunna beskrivas som, och det passar Mimmi Ekholms nytilskott som hand i handske. Här på Mimmis Gjuteri Café & Bar får jag en härligt kontinental känsla som inget av stadens kaféer har lyckats ge mig. Kom och testa du också! 🍷

Vinnarna i sommarens Instagramtävling

1:a

Jessica Carlberg

*Kolonilotterna vid
Hällbyobservatoriet*

2:a

Sara Engkvist
Sommarlov

3:a

Laila Beale
Strandliv

#luthagsnyttssommar17

Stort tack för alla fina sommarbilder till Luthagsnytt's Instagramtävling!
Juryn, som består av Luthagsnytt och Karins Skafferi, hade ingen lätt uppgift när de bara fick välja tre av de närmare 200 bidragen.

Men vi har ett resultat....

GRATTIS till följande vinnare:

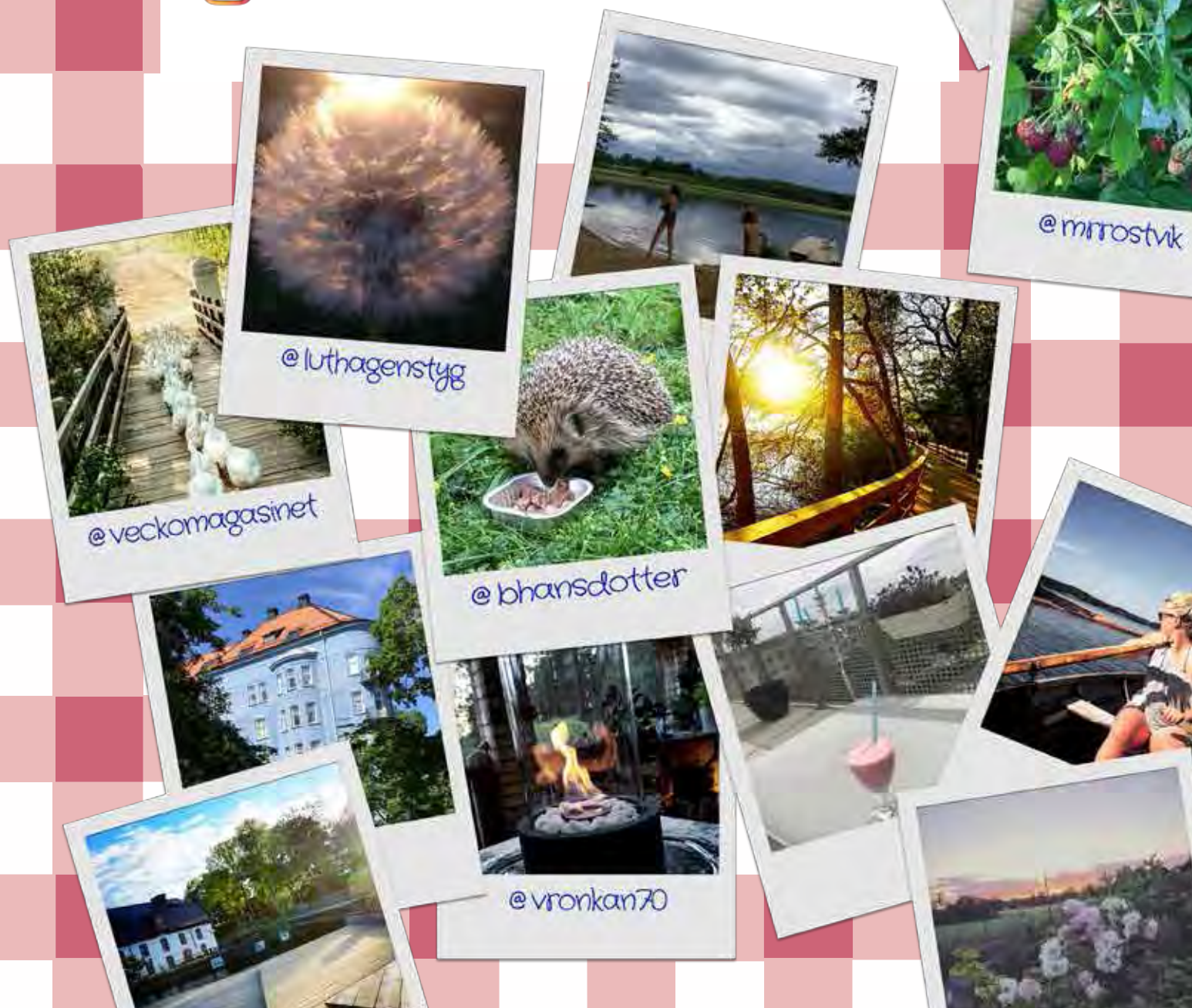
1:a pris Jessica Carlberg, presentkort 500 kr på Karins Skafferi

2:a pris Sara Engkvist, presentkort 250 kr på Karins Skafferi

3:e pris Laila Beale, presentkort 250 kr på Karins Skafferi

Tack Karins skafferi för de goda priserna!

För att se alla bidrag: #luthagsnyttssommar17 på Instagram.

Välkommen till Karins Skafferi – Luthagens eget lilla skafferi

Hos mig hittar ni det lilla extra ni inte hittar på andra ställen.

Specialitet är renkött av hög kvalitet, nybakat surdegsbröd, lokala produkter.

Korgar och presentpåsar till privatpersoner och företag – alltid lika uppskattat.

Geijersgatan 15

018-55 56 37

karinsskafferi

Kungsgårdets vårdcentral

En bra start för dig och ditt barn

På barnavårdscentralen möter vi varje barn utifrån familjens behov. Och vi följer med ända fram till skolstarten. Vi har grupper för nyblivna föräldrar, helt utan kostnad. Buss linje 6 stannar utanför och det finns parkering.

Välkommen till oss!

Telefon: 018-611 78 55, vardagar 7.30–17

Adress: S:t Johannesgatan 28 A

regionuppsala.se/kungsgardet

Region Uppsala

Tandblekning, tandvärk
eller bara vanlig tandvård?
Vi hjälper dig!

Tandläkarna på Wallingatan 1
har öppet hela sommaren.

www.wallingatan1.se 018-444 33 55

Vill du ha
en enklare
vardag?

Ring oss på
018-44 44 695

Städning • Trädgårdsskötsel
Fönsterputsning • Flyttstädning m.m.

Våra erfarna seniorer underlättar i vardagen för kunder i alla åldrar! Vi kommer när vi ska och vi gör det vi ska – till bra priser.

**Femtio
Fem Plus**

VI UNDERLÄTTAR DIN VARDAG

Läs mer på www.femtiofem.se/uppsala

LEVA & VERKA I SAMMA ZON

Text och foto: Maria Klefbeck

Nu har höstterminen dragit igång och trots att den ljuvliga sommaren är slut så njuter jag av höstens antågande med sin höga, klara och friska luft samt de vackra färgerna. En skön känsla av att få krypa in och mysa, och kanske piffa till hemmet och tända ljus, infinner sig. I vår serie Leva & verka möter vi i detta nummer barnfamiljen som bor i villa, bara ett stenkast från Eriksskolan. Här har de möjlighet att kombinera båda hem och arbete.

När jag kommer cyklandes längs med Hildur Ottelinsgatan möts min blick av en ko - en färgstark ko av plåt - och jag förstår att jag kommit rätt. Kossan är ett signum för Åsas (mamma i familjen) butik ZOON Inredningar, vilken ligger precis intill deras bostad. Familjen består i övrigt av pappa Håkan, dottern Ebba och sonen Hugo. Båda barnen har hittills gått i Eriksskolan. Men fr.o.m. höstterminen har Hugo bytt skola till Tiundaskolan (läs Fyrisskolan, reds anm) eftersom han nu börjar årskurs 4.

Hur känns det för dig att byta skola, Hugo?

– Det känns bra. Det var pirrigt första dagen, säger Hugo och ler.

Han berättar att klassen blev uppdelad och blandad med barn från andra skolor. Med sig från sin förra klass kom fem andra killar, resten är nya klasskompisar. Totalt blev det fem stycken klasser i åk 4, med vardera 30 barn. Eftersom skolan precis har börjat är det svårt att säga så mycket mer om hur det faktiskt är ... Allt är ju så nytt! Men Hugo kan redan konstatera att maten i nya skolan är bättre.

– Framförallt får man äta så mycket man vill. På Eriksskolan var det t.ex. begränsat hur många potatisar och köttbullar man fick ta.

Vad var bra med Eriksskolan?

– Jag gillade verkligen att leka i skogen. Det är kanske inte så vanligt att man har så mycket skog och natur på en skolgård, säger Hugo eftertänksamt. Eriksskolan har en bra skolgård och det fanns mycket att göra. Mamma Åsa flikar in fördelen med att det alltid har varit nära till kompisar, eftersom de flesta i klassen bodde i närområdet.

När jag sitter i familjens härligt lummiga trädgård - en lummig plats som erbjuder roliga lekytor och spännande gömslen och vrån - så slås jag också av det lugn som vilar här, utmed gatan. "Är det alltid så, mån tro? Så klart inte", tänker

jag då jag tittar ut över andra sidan den smala asfaltsvägen där Hildur Ottelinsskolan väntar på att bli invaderad av ett gäng elever som (många) skjutsas med bil till och från skolan på vardagarna. Eriksskolans rektor Ulrika Nissemark har berättat att trafiksituationen har varit riktigt besvärlig då barn ska lämnas, både till Ottelinsskolan och Eriksskolan, och att endast en kvart skiljer de olika skolornas starttider åt.

Är det något som ni också märker av?

– Absolut, svarar Åsa med emfas! Men det jag framförallt tänker på är att det är så mysigt och härligt att höra barnens skratt och lek från skolgården. Men visst är trafiksituationen kaotisk, framförallt på morgonen.

Hon har bevittnat några incidenter som hade kunnat sluta riktigt illa.

Jag har hört att kommunen planerar för högre hus på tomten där Ottelins skolan nu står. Är det något som ni som boende har blivit informerade om, och har ni i så fall blivit tillfrågade om eventuella synpunkter?

– Nej, det är inget vi fått någon direkt information om, säger Åsa. Jag läste i UNT förra året om planerna på att riva Hildur Ottelins skolan och bygga flervåningshus här. Mer än så vet vi inte i dagsläget.

Hur kom det sig att ni flyttade hit?

– Min man, Håkan, ville ha gångavstånd till centrum och vi var båda överens om att vi ville bo i hus och ha en gammal trädgård. Innan bodde vi i Fålhagen men jag var väl förtrogen med områdena här i Luthagen så läget och trädgården blev avgörande för att vi flyttade hit. I den gamla fruktträdgården fanns det vid inflyttningen tolv stycken äppelträd som alla var mer än etthundra år gamla.

De lider ingen brist på äpplen i dag heller, låter Åsa mig förstå då hon berättar om deras enorma äppelskördar.

En stor trädgård tar var, emellanåt, en tydlig stämma för att överbrygga avstånden. Här Åsa tillsammans med dottern Ebba.

Vad är det bästa med ert boende?

– Att det är nära till de mesta. Att det finns många barnfamiljer så att barnen har nära till kompisar. Det råder en "Bullerbykänsla" som hela familjen uppskattar. Stabbyskogen är också fantastisk och det är spännande med den historia som finns i området t.ex. gamla banvallen som går strax bakom huset samt Hildur Ottelins egna historiska avtryck*.

Att ha möjligheten att både kunna ha arbete och bostad kombinerat verkar ju vara suveränt smidigt och bra, tänker jag. Men hur är det egentligen? Åsa har ju ZOON-butiken precis intill bostaden.

Vad tycker du är för fördelar och nackdelar med att kombinera boende och arbete?

– Fördelarna och nackdelarna är ungefär desamma, skrattar Åsa till svar. Även om fördelarna såklart väger över!

Fördelarna är bl.a. att hon kan styra sin dag mycket själv och på sätt kombinera familjelivet på ett smidigt sätt. Åsa tycker också om att kunna ge sina kunder en hög servicenivå, vilket hon har goda möjligheter till genom flexibla arbetstider. Kunderna kan i lugn och ro titta runt i butiken eller sitta ner i trädgården. Men när är egentligen arbetsdagen slut, kan hon ibland fråga sig?

– Visst finns det risk att bli "uppäten" av den höga servicenivån. Men samtidigt är det något jag ändå värdesätter

Hugo busar mer än gärna med kompisen Edvin.

att kunna ge mina kunder, resonerar hon.

När jag lämnar familjen för att cykla hem igen njuter jag lite extra av alla fina hus och härliga trädgårdar jag passerar längs med Hildur Ottelins- och Geijersgatan. Inte tokigt att få leva och verka här, tänker jag. ■

*Hildur Ottelin var bl.a. grundare av ett egnahemsaktiebolag i Uppsala (1904) på mark som hon betalade ur egen ficka. Dessutom var hon stadens första bostadsinspektris liksom den första kvinnan i Uppsala stadsfullmäktige (1912).

Ebba och kompisen My myser.

EN LJUS HÖST VÄNTAR MED IK SIRIUS PÅ STUDAN

Text och foto: Peder Strandh

Som luthagsbo tittar man av vana alltid lite extra mot VP:s fotbollsutövare. Men det senaste halvåret har man inte kunnat undgå att snegla åt stadens stora lag; IK Sirius. I Skrivande stund ligger de trea (efter ett sanslöst effektivt MFF och stockholmslagen DIF och AIK) i Allsvenskan.

Nu handlar det visserligen om idrott så ovan angivna tabellplaceringar kan säkert komma att ruckas en smula. Men redan nu (läs augusti) har Uppsalas IK Sirius bjudit fansen på, med svenska mått mätt, imponerande fotboll. Och stämningen sedan ... Känslan som infinner sig på vår än så länge lilla och intima hemmaarena är svårslagen i grenar som charm och intimitet. Var annars - runt Sveriges Allsvenska arenor - kan du morsa på hjältarna från högst seriens alla lag, ta duopies/groupies, kika in i omklädningsrum och gnugga arm med Niklas Strömstedt? Bara på Studan. Om du aldrig har besökt Studenternas IP (Studan bland de inbitna, reds anm) i samband med en av blåsvarts hemmamatcher så rekommenderas det å det varmaste. Det är inte bara laget som gör stämningen. De blåsvarta supportrarna på västra sidans läktare gör sitt bästa för att dra igång huvudläktarens (lite mer mogna) publik. Inom en inte alltför avlägsen framtid kommer lilla klassiska Studan

Idrott förbrödrar. Här IK Sirius målvakt Joshua Wicks tillsammans med en ung AIK-supporter utanför Studenternas IP.

att genomgå en total makeover för att kunna möta kraven från en allt större allsvensk publik. Så passa på att sluta upp bakom IK Sirius och åk med på en underhållande resterande del av det allsvenska dramat! Och vill du köra mer hardcore, säll dig då till de blåsvarta på västra sidan, beväpnad med deras arsenal av kampsånger: webbsida vastrasidan.se/web/sanger/ 🎵

Inbiten AIK-supportern, artisten Niklas Strömstedt, trivs bra på Studnernas IP.

LiTakliniken

Lita på Ditt leende®

Snart blir vi fler och erbjuder mer!

På **Börjegatan 3A** erbjuder vi nu, utöver allmäntandvård, specialisttandvård i form av tandreglering för barn, unga och vuxna. Vi tar även emot patienter med tandvårdsrädsla och sömnapnébesvär.

Vi utgår från Dig och Dina behov

Tel. 018-53 52 00 | info@litakliniken.se

Allmäntandvård | Specialisttandvård - Tandreglering
| Lasertandvård | Sömnapnébehandling |

Bengt Engström, Leg. tandläkare
Ellenor Lindeborg Taghavi, Leg. tandläkare
Jari Taghavi, Specialisttandläkare i tandreglering, Med. Dr.
Anneli Olsén, Tandsköterska
Ylva Persson, Tandsköterska

I VÅR VÄRLD ÄR CYKELN STÖRST

- Vi kan cykel
- Vi är intresserade av cyklar
- Vi vill att du ska ha glädje av din cykel under lång tid

LEFFES CYKEL

Sibylliegatan 9 • Uppsala • 018-53 60 45

Två hjulsmästarna

tvahjulsmastarna.se

Karl kör slattermaskin. I bakgrunden brygghuslängan.

STABBY PRÄSTGÅRDS SISTE ARRENDATOR

Text: Helena Harnesk

Foto: Digitalt museum/ Upplandsmusset

Av en lycklig slump fick jag för ett par år sedan ett mail från en man med namnet Valdemar Skoog. Jag reagerade genast. Var denne Valdemar manne släkt med Stabby prästgårds siste arrendator, Karl Skoog, som bodde i det som vi numera kallar Stabbygården?

Så var det! Valdemar är barnbarn till Karl och Sigrid Skoog och son till den berömde plastikkirurgen Tord Skoog. Vi träffades och Valdemar berättade barndomsminnen från Stabby och sade, du måste kontakta Ingegärd Skoog, änka efter sonen Hans. Mötena med dessa "Skoogar" gav mig en länge saknad kunskap om prästgårdens historia. Det vill säga arrendatorernas historia. Prästerna vet vi en hel del om tack vare Ola Ehns långa artikel i boken Nathan Söderblom och Stabby prästgård (1985). Men arrendatorerna var i de flesta fall bara namn. Nu fick jag jätteintressanta bilder från den glada och glittrande Ingegärd Skoog, en hel hög med vardagsbilder från prästgården. Sådana fotografier som en gammal etnolog bara älskar.

Karl Skoog började som arrendator i Stabby prästgård 1922 och bodde där med sin hustru Sigrid och sönerna Folke (f 1908), Tord (f 1915) och Hans (f 1925) och Sigrids mamma Sissa Jönsdotter. Ingen av sönerna tog vid efter fadern när han avlidit 1944. Familjen hade, antagligen redan när de flyttade till Stabby, köpt det vi kallar Söderblomska huset på ofri grund. I det huset hade Sigrid inackordering av skolungdomar och

studenter. Sigrid hade nog ungdomarna i maten. I vilket fall så bakade hon en gång en sockerkaka på 20 ägg åt dem!

När man gick in i arrendatorsbostaden kom man in i en "kallfarstu" som enligt Valdemar kanske till och med var omålad. Köket var inte som idag, bordet stod framför fönstret mot gården och i hörnet med ventilen var ett skafferi. Farmor Sigrid bakade i bakugnen som fortfarande finns kvar. Det är där som vi bakar hårt bröd varje år på Vasaloppsdagen. Salen var sval och hade mörka möbler. "Det var fördraget" som det ju ofta var i salen före vardagsrummets tid. Men på ett foto från 1944 sitter Sigrid, med mittbenat, uppsatt hår och förkläde, i salen med den ettårige Valdemar i knäet. Tapeten är mörk, det finns krukväxter och man ser en bordslampa på något som verkar vara ett skrivbord. Så rummet användes nog mer än Valdemar minns. På övervåningen bodde Karl och Sigrid.

Så mycket om jordbruket vet vi inte, till exempel hur stora åkermarkerna var. Men det fanns hästar, kor, gäss, ankor och höns det framgår av bilderna. När gässen var slaktade plockade Hans gåsdun som användes till duntäcken. Jag minns dammen från min barndom på 1940-talet. Då var den rätt liten och det fanns inga fåglar längre. Folk kom till Stabby prästgård och köpte ägg. Grisar måste ha funnits för som Fröding skriver "En gris ska vi ha att ge skulorna till". Mjölken sålde man i stan. Tord åkte med på mjölkskjutsen och hoppade av vid läroverket

(Katedralskolan). Börjegatan var vägen ut till Stabby. De första skolåren gick pojkarna Skoog i skola i det gula huset som fortfarande ligger uppe i backen väster om gamla banvallen.

Anette Nygårds, även hon barn till Tord Skoog, berättar att hon minns jordgubbsland, hallonbuskar, krusbärsbuskar, fruktträd och rabarber som odlades bakom arrendatorns hus. Ja, "hela området var uppodlat verkar det som". Valdemar minns att det växte mycket nunneört i trädgården och det gör det ju fortfarande. Barnbarnen Skoog var ofta ute hos farmor i Stabby.

Efter Karl Skoogs död och bodde Sigrid kvar i gården till 1952 eller 1953. En hjälprede för henne med vedhuggning och annat blev Ingvar som bodde i Rickomberga. Innan Sigrid flyttade ifrån Stabby sålde hon Söderblomska huset. ■

Fakta:

Bondkyrko hembygdsförening äger Stabby prästgård sedan 2009. I entrén till arrendatorshuset, dvs Stabbygården, sitter en liten utställning som hembygdsföreningen har gjort med många bilder från Karl och Sigrid Skoogs tid.

Till höger:

Arrendatorsparet Karl och Sigrid Skoog utanför sitt hus. Året för fotot är okänt, dock senast 1944, det år då Karl Skoog avled.

Nedanför:

Dammen med brokiga tamgäss. Husen på bilden är från vänster: ladan som fortfarande finns kvar, hus med två fönster och dörr samt ladugård med vinkelbyggd hölada. År 1938 brann ladugården och i samband därmed försvann antagligen bebyggelsen på bägge sidorna om ladugården.

LIVSMEDEL

Sysslomansgatan 19 – 21
Öppet alla dagar 7 – 23

ICA nära Stabby
Hällbygatan 27
(Mimmi Ekholms plats)
Öppet alla dagar 7 – 23

Nelins frukt & grönt
Börjegatan 10 i Librobäck
Tel. 018-533 444
Öppet vard. 8-21. lö. 9-19, sö. 10-19

Ringgatan 31
Öppet alla dagar 7 – 23
Tel. 010-7412590

Delikatesser & presentkorgar
Soppa, sallad och paj
Daglig leverans av bröd
Tel. 018-55 56 37

FACKHANDEL

**BUTIK FÖR HUND OCH KATT
TRIM OCH HUNDDAGIS**

Fyrisvallsg. 22
Granne med Nelins
www.petstoresweden.com

Hildur Ottelinsgatan 9
Öppet tisdagar 15-20
Tel. 018-24 04 73

Sibyllegatan 9
Tel. 018-53 60 45

KROPP OCH HÄLSA

LUTHAGENS TANDVÅRD
Vasagatan 1C
Tel. 018-50 77 70

Den lilla
vårdcentralen
utan väntetider.
Öppet året runt!
Barnspecialist.

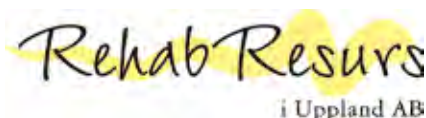
Familjedoktorn
Sysslomansgatan 15 B
www.familjedoktorn.se
Tel. 018-55 16 66

Sysslomansgatan 6
Tel. 018-15 21 06

**Kungsgårdets
vårdcentral**
S:t Johannesgatan 28
018-611 78 55

Sjukgymnastledd gruppträning
Träning för dig med cancerdiagnos,
balans- och styrketräningsgrupp 65+,
medicinsk yoga för alla åldrar.
S:t Olofsgatan 6, 072-573 77 33,
www.rehabresurs.se

Geijersgatan 15B
tel: 018-551414
Välkommen!
Hälsningar Eva Hübbinette

REKREATION

Tre välutrustade lokaler
för fest, konferens med mera.
Stabby backe 1, Buss nr 9
Kontakt 0708- 54 06 41
www.stabbygarden.se

SKÖNHET

Frisör
Börjegatan 52
018-55 00 20
www.salongluthagen.se

Vindhemsgatan 32
Tel 53 13 88
www.salongvirvelvind.se

BEGRAVNING

Bergagatan 2
(hömet kyrkogården)
018-50 11 50
www.uppsalabegravning.se

ÖVRIGT

Sirius loppmarknad
Sturegatan 5
018-51 11 70
Öppet: må-tor 10-18
fre: 10-17, lör: 11-15

**VILL DU SYNAS I
LUTHAGSNYTT?**

Ring 0704-79 59 13

NYA PARKERINGSavgifterna

Du har väl inte missat att flertalet av Luthagens gator under sommaren har blivit avgiftsbelagda? Ett sådant förbiseende kan bli en dyrköpt lärdom! Flera läsare har hört av sig till oss med synpunkter. Bland annat tycker man att det är för dyrt! Dessutom att det är krångligt med de olika betelsätten och för långt mellan parkeringsautomaterna.

Om du har boendeparkering så är månadsavgiften 400 kr. Men om du t.ex. använder Easy Park som betelsätt tillkommer ytterligare 60 kr per månad eftersom det bolaget tar ut 15 procent i serviceavgift. Använder du däremot ex. SMS-Parks app så undviker du sådana extra avgifter. Det råder stor skillnad i kostnad mellan betelsätten, med andra ord.

För att vara berättigad till s.k. boendeparkering räcker det inte med att du bor i Luthagen. Du måste också vara skriven här. En person som vi har pratat med äger sin bostadsrätt i

Luthagen men veckopendlar p.g.a. sitt arbete. Hen har således inte rätt till boendeparkering eftersom hen är skriven på sitt andra boende, dit hen åker på helgerna. Samma sak gäller om du är näringsidkare och äger din affärslokal i stadsdelen. Då räknas du inte som boende och har en parkeringsavgift på närmare 2000 kr i månaden att se fram emot.

Luthagsnytt har varit i kontakt med Maria Hasselgren som är presskontakt på Uppsala kommun. Hon säger att införandet av parkeringsavgifterna har flutit på bra och att det inte kommit in så många negativa synpunkter till kommunen.

Vad tycker du som läsare om de nya parkeringsavgifterna, och hur tycker ni det fungerar med att använda olika betelsätt? Hör gärna av er till oss på redaktion@luthagsnytt.se

/Redaktionen

Sara Karlsson
Bilverkstad AB

Den kompletta allbilverkstaden med kompetens och kunnande

Här Finns vi!

Hildur Ottelinsgatan 21 B
(Nedanför Eriksskolan)

018-54 35 60

Samariten
Psykolog Centrum

erbjuder KBT och Kognitiv Mindfulness Terapi
Ring för tidsbokningen: 018-137317, 0721-597318

korta väntetider

Kålängsgränd 10B
75 319 Uppsala

info@samaritenpc.se
www.samaritenpsykologcentrum.se

**ETT HÖJDARJOBB I ORDETS
RÄTTA BETYDELSE**

*Här är det Akademiförvaltningens fastighet på
Skolgatan 7 som tas om hand*

Foto: Peder Strandh

EN MAN SOM HETER OWE

En gång på Luthagsesplanaden

Text och foto: Maria Klefbeck och Peder Strandh

Visste du att Owe Sandström är gammal Luthagsbo och att mycket i hans spännande liv har sin bakgrund i hans tid som Uppsalastudent?

Owe Sandström började att utbilda sig till veterinär i Uppsala men valde snart att sadla om till zoolog. Till detta kom studier i botanik, marinbiologi, genetik och mycket annat innan han till sist plockade ut sin lärarexamen. Lite senare tog han anställning som lärare på Spånga gymnasium. En tjänst han behöll ända fram till sin pensionering.

– Det var där, på gymnasiet i Spånga, som jag märkte att många av eleverna saknade en naturlig kontakt med djur, berättar han när vi ses i Fjärilshuset i Haga.

Det var då han bestämde sig för att göra skillnad och i samband med lektionstimmarna som kallades ”fritt valt arbete” började ta med sig sina husdjur till skolan. Under sin tid i Spånga lade han grunden till det treåriga naturbruksprogrammet, en yrkesutbildning i djurvård.

Under studietiden i Uppsala var Owe Sandström aktiv i Phontrattarne och började då sy kläder till sin fästmo, trots att han inte hade någon som helst erfarenhet eller kunskap sedan tidigare inom ämnet sömnad. Det ena ledde småningom till det andra och snart bar bl.a. Zarah Leander kläder designade av Owe. De flesta känner säkert till att det också var han som designade ABBA:s alla (med undantaget för gruppens Waterloobidrag i Brighton 1974, reds anm) spektakulära scenkläder. Andra känner säkert igenom honom från det på 90-talet så populära TV-programmet Söndagsöppet där han i inslaget ”Hur gör djur?” testade olika kändisars etologiska kunskaper.

Luthagsnytt träffade Owe i Fjärilshusets egna havsakvarium, Haga Ocean, i mitten av augusti. Där berättar han regelbundet och med stor entusiasm om bl.a. ett av djurrikets mest missförstådda djur, hajen.

– Visste ni t.ex. att hajen inte har fjäll som de flesta andra fiskar, frågar han retoriskt. Nej, de har små små emaljerade utskott ... Nästan som tänder.

Det är inte ofta man ser föräldrar gapa ikapp med sina

barn när de ställs inför en ny kunskap. Men det får man göra när Owe tar till orda. Så, kära läsare. Nu är du förvarnad och besitter kunskapen om detta varför du med fördel kan fokusera på alla föräldrars reaktion när denna kunskap förkunnas. Vi lovar, det blir lite ”hur gör djur” över det hela.

Om man efter all kunskapsinhämtning blir lite fikasugen som vi blev, så har Fjärilshuset i Carl Michael Bellmans besjunga Haga ett alldeles förträffligt kafé. Och då händer något ... Just innan vi ska skiljas från mannen som heter Owe börjar någon (oklart vem av oss) att vissla på Phontrattarnes klassiska dänga Kaffe utan grädde*, och snart nynnar vi i takt med att fjärilarna genomför luftakrobatik runt om oss. Owe Sandström har den sällsynta förmågan att väcka till liv det hos ofta så ofta dåsande, det där oförställt barnsliga i en ... La laaaa Gräddeee, är som kärlek utan kyssaaar. ■

** Kaffe utan grädde skrevs ursprungligen av av Gösta Jonsson och gavs ut av dåvarande Mjölkccentralen på 78-varvare år 1938.*

Bilden visar en Svartfenad revhaj. En sorts haj du möter på Haga Ocean.

HÄR KOMBINERAS TRÄNING OCH SOCIAL SAMVARO FÖR SENIORER

Text och foto : Maria Wold-Troell

I Fattighuset i korsningen S:t Olofsgatan- Övre Slottsgatan bor inga fattiga längre. Det är ett perfekt läge för fysioterapeut Moa Wejlemark och arbetsterapeuterna Linda Lindquist och Anna-Maria Petersson. De driver företaget Rehab Resurs i rymliga och ljusa lokaler.

Företaget drevs av Linda och Anna-Maria som bemanningsföretag redan 2001. När den nuvarande lokalen blev ledig förra året såg de chansen att förverkliga en idé, att erbjuda träningsmöjlighet i mindre grupper, framför allt för gruppen 60+. Linda och Anna-Maria arbetar också vidare som arbetsterapeuter och med bemanning. Det är en stor fördel eftersom de vet vilka hjälpmedel som finns och hur man kan anpassa bostaden.

Företaget ordnar gruppträning för framför allt seniorer och andra som behöver öva upp kondition, smidighet, styrka och balans. Grupperna träffas varje vecka och håller på i en timme inklusive uppvärmning och stretching. Bra musik ingår.

Moa är dessutom certifierad i medicinsk yoga och leder grupper med medicinsk yoga både på sittande på stol och på golv, där man håller på i 75 minuter. Medicinsk yoga har dokumenterad effekt med sänkt blodtryck, bättre sömn och ökad rörlighet.

Många vet inte om hur dålig balans de har förrän de plötsligt dråsar omkull med cykeln eller faller pladask utan anledning under en oskyldig promenad. Har man otur gör man sig illa och blir rädd och inskränker sitt liv. Det är kanske helt onödigt. Också mycket gamla personer kan träna upp sig, alla kroppar anpassar sig efter de krav som ställs på dem inom rimliga gränser.

Tyvärr är den vanliga sjukvården ofta okunnig om vilken betydelse motion har trots att vetenskapen hela tiden berättar om hur dåligt det är att bara sitta still och vilka vinster i fysisk och psykisk hälsa träning ger. (LuthagsNytts skribent neuropsykolog Åke Pålshammar har rentav berättat att man nu tror att kraftfull träning är bästa sättet att förebygga demens.) Du som känner att du behöver träna upp dig för att leva ett bra liv får antagligen ta egna initiativ. Idag kan man också få FaR, fysisk aktivitet på recept, av sin husläkare.

Kommunens äldrecentra har senorgymnastik av olika slag. Kommunens Träffpunkter, Friskis och Svettis och andra träningsföretag har också senorgympa. Alla trivs inte i stora grupper, RehabResurs har max sex deltagare per grupp. Det finns också en liten grupp för personer som har svårt att hänga med i normalt tempo och behöver tydliga instruktioner. (Moa har ingen enskild konsultation.)

För att få träna i dessa härliga lokaler får du betala 100 kr per gång, eller 90 kr ifall du köper ett 10-kort. Det finns inga maskiner utan man använder gummiband, pilatesbollar och den egna kroppen som redskap.

En som har gått på Rehab Resurs sedan starten är Carin Ericsson. Hon ramlade med cykeln och förstod att hon

måste göra något. Hon blev chockad över att hon hade sådan dålig balans och var så klumpig. Nu får hon öva upp styrka och balans och lära sig hur man ska ta emot sig OM hon faller. Hon är väldigt entusiastisk och berättar att hon och hennes väninnor älskar denna träning, att hon vill fortsätta hela livet och att ALLA borde gå. Jättebra musik, försäkras hon.

Linda, Anna-Maria och Moa vill också utveckla nya metoder för att hjälpa människor att bryta passivitet och isolering. Genom att kombinera möjlighet att förbättra sin balans och styrka med en kopp kaffe i trevligt sällskap kommer detta att erbjudas under höstens tisdagar kl. 9-12.

Rehab Resurs kommer att ha Öppet Hus tisdag 26 september mellan 9-12 för att visa intresserade sina metoder och prova på. Så du som undrar om detta kan vara något för dig har nu ett bra tillfälle. S:t Olofsgatan 6 n.b. är adressen. ■

Hemsida: www.rehabresurs.se.

Tjugoettans bild
Biologiskt museum, Biotopia.
Foto: Peder Strandh

Foto: Dronepicture för Luthagsnytt

SEMINARIET FIRAR 100 ÅR MED JUBILEUM

I år fyller Folkskolan 175 år i år och Seminariet, där lärarna utbildades i Uppsala, och som invigdes 1917 fyller i år 100 år. Vi vill nu bjuda in till 100-årsjubileum för Seminariet, lördagen den 23 september.

Uppsala Musikklasser bedriver sin verksamhet i Seminariet sedan 2010 och fyller - tillsammans med andra organisationer - det gamla Seminariets lokaler.

Seminarieparkens vänner värnar om dess park, en anläggning som är unik i Sverige. Det är nämligen det enda seminariet som, enligt seminariestadgan, har kvar en park på 4 hektar för trädgård och idrottsplan.

Lördagen den 23 september kl. 11-14 bjuds det på föreläsningar, musik och andra spännande aktiviteter både i huset och i parken. Programmet är inte klart vid pressläggningen av Luthagsnytt (läs augusti) men kommer att annonseras på magasinets webb- och Facebooksida liksom i andra media.

Varmt välkommen!

Uppsala Musikklasser och Seminarieparkens vänner.

NJUT AV ATT MÖTA HÖSTENS BEKANTA ANSIKTEN

Text: Åke Pålshammar, neuropsykolog

Illustration: Peder Strandh

Hej igen! Ansikten vi möter i affären, på gatan, på kursen, arbets- eller lekplatsen får hjärnans vakenhetssystem att rycka till när vi ser någon vi känner igen.

Snabbt och effektivt kan hjärnan koppla ihop syninformation med minnesfunktioner när man får koll på grannen.

Särskilda "ansiktsområden" i hjärnan (gyris fusiformis) måste fungera. Välutvecklade amygdalastrukturer i "känslohjärnan" hjälper till att tolka ansiktsuttryck. Dessutom är minnessystem (hippocampus) och perceptuella hjärnvägar (ventrala visuella huvudvägen) i tinningloberna ett måste! Den senare nervbanan behövs för att vi t.ex. ska se skillnad på ansikten, bilar och mobiltelefoner.

Vänner och bekanta känner vi lätt igen såväl i svagt ljus som i olika vinklar och även om vi bara får en snabb glimt av personen. Det visar forskning både på människa och apor av makaksläktet. Men det krävs en avancerad samverkan mellan många av hjärnans delar.

Dessvärre har alla det inte lika lätt. Ett par procent (kanske ca 200 000 personer i Sverige) har mer eller mindre svårt att känna igen vänner, släktingar, arbetskamrater och andra bekanta med utgångspunkt från deras ansikten.

De många inblandade delarna i hjärnan måste var och en på sitt sätt fungera tillfredsställande. En ärftlig svaghet eller förvärvad skada stör därför lätt den nödvändiga samordningen med nedsatt förmåga som följd. Dotterns simtränare eller lärare får ingen igenkännande nick på stan. Denna s.k. ansiktsblindhet (prosopagnosi) ställer till det i det sociala livet och finns i olika allvarlighetsgrader.

Så, tänk på att njuta lite extra om du t.ex. i närmiljön möter och råkar känna igen en granne, släkting eller annan bekant. Det är stort! Och särskilt nu när dagarna sakta kortas och ansikten blir lite svårare att upptäcka vid höstens mjuka intåg.

Don't worry, be happy! ■

Nelins

Mån-Fre	8 ⁰⁰ - 21 ⁰⁰
Lördag	9 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
Söndag	10 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰

Delidisen: mån-fre 8-19
lör 9-17, sön stängt.

Tel. 53 34 44 www.nelins.se

Livsmedelsbutiken för hela familjen • Börjegatan 70

LIVSMEDELSBUTIKEN I LIBROBÄCK/BÖRJE TULL - BÖRJEGATAN 70

Frukt & Grönt - Alltid till lägsta dagspris!

LOTTO
med Joker

Pricka in en vinnare,
ta en kaffe och en
varm korv i Nelins
spelhörna!

Keno

FAMILJEDAG!

16 sep kl. 11-16

Välkommen till Mimmi Ekholmsplats!

Där kan du ta träffa handlarna i området och vara med på aktiviteter för hela familjen.

Gå en tipspromenad med Hyresgästföreningen och besök vår nybyggda visningslägenhet. Lägenheten har inretts tillsammans med IKEA som har inredare på plats för att berätta mer.

Varmt välkommen!

Läs mer på www.upsalahem.se

UPPSALAHEM

**Kom till vår visningslägenhet i
GJUTARÄNGEN**

Vilket är Ordet?

Svaret får du fram genom att lösa vilka ord som ska in i de vågräta fälten (markerade 1 till 11). Bilderna fungerar som ledtrådar.

Om du tycker att det är svårt, be en kompis eller vuxen om hjälp. Lycka till!

1. Vad kallas växten?

1

--	--	--	--	--	--	--

2. Ett annat ord för klocka.

3

--	--	--	--	--	--	--

4. Läggs av?

5

--	--	--	--	--	--	--

6. Vad har han på hakan?

6

--	--	--	--	--	--	--

7

--	--	--	--	--	--	--

8. Nu är sommaren?

9

--	--	--	--	--	--	--

3. ? kommer efter sommaren.

5. I det här området finns en prästgård och mördarbacke.

10

--	--	--	--	--	--	--

11

--	--	--	--	--	--	--

7. Luthagens ? är 19 meter hög och står i Tegnérparken.

10. Så heter området mellan Rickomberga och Stenhagen

9. Vår ? är störst i Sverige och har tre torn.

11. Tiundaskolan kläs in i detta hårda material. En sorts "bränd" lera som en gång i tiden tillverkades av ?-bruket S:t Eriks.

PRÄSTGÅRDSCAFÉET

Under många år har vi drivit söndagscafé i Stabby prästgård, vilket har varit väldigt uppskattat. Caféet har blivit som en samlingspunkt för både medlemmar och icke medlemmar i denna den nordvästra delen av Uppsala. Under de senaste fyra åren har verksamheten drivits så gott som helt ideellt på det sättet att föreningens medlemmar har åtagit sig ansvaret för såväl driften som att baka allt kaffebröd, något som är nödvändigt för att verksamheten ska fungera ekonomiskt. En ungdomsanställd har dock alltid funnits i köket och fått avtalsenlig lön.

Vi serverar kaffe, te, choklad, saft, läsk och lättöl och bordet brukar digna av bullar, mjuka kakor, kolakakor, chokladsnittar, drömmar... Kerstins kaloribomb är vida berömd liksom Marias toscakaka. Dessutom kan man grunda med en smörgås eller varmkorv med bröd.

Kom och fika under lindarna i vår trädgård! Alla är välkomna liksom besökande hundar, som får en skål med vatten. När det regnar är det trevligt att sitta i salen, där Nathan Söderblom på sin tid tog emot studenter på måndagskvällarna. I år kommer Prästgårdscaféet att vara öppet varje söndag från kl. 12 under september månad. ■

Välkommen!

Bondkyrko hembygdsförening

Ett litet tillägg: Kanske detta kan inspirera dig att engagera dig i caféet nästa år.

Varmt välkomna

Ma öppnar vi igen!

Öppet tisdagar 15-20

ZOON
INREDNINGAR

Hildur Ottelinsgatan 9 | tel 018-24 04 73

Stabbydagen 2017

söndag **17** september

kl 11–16

I år är det fjortonde gången som Stabbydagen arrangeras, som alltid på den tredje söndagen i september. Arrangemanget har alltid varit mycket välbesökt då Stabbyområdet är det närmaste fritidsområdet för stora delar av centrala och nordvästra Uppsala. Vi är många som hoppas på, och verkar för, att området får behålla sin karaktär i framtiden.

Stabbydagen tillkom på initiativ av föreningen Gröna Sköna Stabby, som bildades för att bekämpa exploateringsplaner. Stabby backar har hotats av utbyggnad flera gånger. Just nu är det framför allt slätten, där odling som kan komma att behövas i en osäker framtid, som hotas. Liksom även utsikten. Vi fruktar att framtida bebyggelse ohjälpligt skulle sätta stopp för odling och stänga den

fria utsikten över falten.

Gröna Sköna Stabby har arbetat med opinionsbildning tillsammans med Bondkyrko hembygdsförening och har ett starkt stöd. Många människor älskar detta natursköna område, den vackra prästgården, färhagarna och utsikten över uråldrig jordbruksbygd. Stabby backar är också kända bland ornitologer för sin artrikedom.

Stabbydagen arrangeras av föreningen Gröna Sköna Stabby i samarbete med Bondkyrko hembygdsförening, Rickomberga egnahemsförening, Uppsalamagasinet Luthagsnytt, Helga Trefaldighets församling, Uppsala kommun (Eriksskolan), Stabbyhund med flera. ■

Program

UPPSALATÅGET KL. 11 – 16. GRATIS

Upplev Stabby från tåget! Går nonstop från bland annat Mimmi Ekholms plats, Stabby prästgård, Eriksskolan och Hällby nedanför Observatoriet.

Sponsor: HZ Bygg

STABBY PRÄSTGÅRD KL. 11 – 16

Bondkyrko hembygdsförening arrangerar:

- Loppis utanför ladan
- Kafé i Söderblomska huset och trädgården
- Musik av Crescent City Jazz
- Sommarateljé och konstutställning.

Creativist Peder Strandh.

13.30 Friluftsgudstjänst i trädgården och musik med Kerstin Berglund, präst.

15.00 "Ska Stabbyslätten användas för mat eller bebyggelse – vad säger världen; vad säger miljöbalken?"

Ingmar Messing, professor SLU

ERIKSSKOLAN, KL. 11 – 15

Grillplatsen och fotbollsplanen intill skolan

12.00 – 14.00 Stora skolan är öppen och rektor Ulrika Nissemark är på plats. Tipspromenad av elever.

11.00 – 15.00 Grillplatsen

Loppis och enklare fika till försäljning, frukt, korv och tänd grill där man kan grilla.

Rickomberga egnahemsförening arrangerar.

11.00 – 13.00 Fotbollsplanen

Prova hundträning med uppställda agilityhinder. Hundinstruktör Nadja Saletti på plats och ger råd och tips. Du kan också prova rallylydnad med uppställda skyltar! Ta med egen hund för träning eller titta på. *Stabbyhund.*

HÄLLBYOBSERVATORIET KL. 11 – 16

Skulptur och måleri. *Sergio Perea Jerez och Anna Löwdin.*

DAGS FÖR SJÄTTE UPPLAGAN AV VISFÄST PÅ LUGNET

Norduppland/Marma

Djupt i den norduppländska skogen, mellan Marma och Karlholm i den lilla byn Sättra, finns ett gammalt missionshus som kallas för Lugnet. Där kommer en visfestival att äga rum mellan den 8 och 9 september.

Festivalen har fått namnet "Visfäst på Lugnet" och drivs av en nystartad kulturförening där grundarna är ett entusiastiskt par, Daniel och Anneli Östersjö, som ursprungligen kommer från Solna. Den udda stavningen i "Visfäst" kommer från att man förr i Gävletrakten stavade fest med ä, något paret har kunnat se i gamla tidningar som fanns i huset Lugnet när de tog över det 2011. Huset fungerar än idag som en bygdegård, som det alltid har gjort, och paret har lyckats med konststycket att förena en privat bostad med en publik lokal.

Visfästen genomförs nu för sjätte året i rad, och genom åren har många artister uppträtt. Däribland grammisnominerade Eva Hillered, kulturpersonligheterna Bengt Söderhäll och Urban Forsgren - båda från Stig Dagermansällskapet, manusförfattaren bakom Svinalängorna Lolita Ray, Moa Martinssontolkaren Maja Heurling, vissångerskan och författaren Moa Killander, samt Gina van Dam med sina fina Elsie Johansson-melodier. De två sistnämnda verksamma i Uppsala.

Årets artister är Pierre Ström som är en Bellmantolkare från Stockholm, Duo Jadling-Olsson, Dan Anderssontolkare från Falun, Alva Östersjö & Ylva Iacobaeus som båda är teaterstuderande från Stockholm. Vidare kommer folkmusikern tillika eldsjäl bakom Rapp-Kalle-stämman i Västland; Stefan Wallin från Sandby till Visfästen. Daniel Östersjö, visfästens

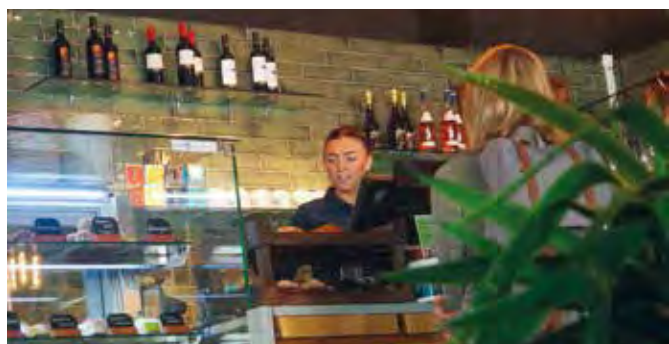

värd som är aktuell med nya skivan "Om vi möts" (producerad av Tomas Andersson Wij, reds anm), Ingmar Rhodin, en entusiastisk improvisatör från Roslagen. Existentiella låtskrivarduon Killgren & Hjelm från Stockholm, The PuddyProject som är ett Uppsalabaserat musikprojekt med konstnärlig touch. Mikael Odén, en spokenword-trubadur från Stockholm, Dan Königsson, singer/songwriter från Skutskär, Erik Wikström från Luleå som bjuder på beatpoet och Koma NurDil, årets Joe Hill-pristagare från Gävle.

Lugnets kulturförening har i år fått stöd från Kultur och bildning, Region Uppsala och man har för avsikt att bygga upp ett nätverk med andra kulturföreningar i regionen. Läs mer om visfästen på deras hemsida visfast.se ■

/Redaktionen

SOFTA MED GOTT SAMVETE PÅ MELROSE CAFÉ

Något försenat kunde bröderna *Arkan* och *Ridvan Bimay* i juli öppna sitt nya Melrose Café på Sysslomansgatan 17 A. Sedan dess är det många som har hunnit avnjuta middags- och kvällssolen över en, oftast, kaffeinstinn kopp eller möjligen ett glas vin. *Malin Onsbjer* är baristan som, i början av augusti, kom till brödernas Bimays undsättning efter en tidigare anställningen på Café Årummet. Hon är påpasslig och serverar med van hand de gäster som i en jämn ström kommer fram till disken där man, vid sidan om det självklara kaffet och teet, också serverar alkoholhaltiga drycker, bakelser, fräscha fruktjuicer. Det hälsomedvetna perspektivet är oftast närvarande (det finns visserligen bl.a. prinsessbakelser och Dammsugare) i utbudet, eller vad sägs t.ex. om en skål med Acaipepprad Chévresallad? Smaka på den!

En låda fylld med omtanke

I en liten papperslåda framme på kassan säljer Melrose Café armband (torkade Acaifrön på ett elastiskt band) som tillverkas av urbefolkningen i Amazonasdelats djungel. Pengarna från försäljningen går oavkortat till ett projekt i Brasilien: Införskaffande av en båt avsedd för medicinsk akutsjukvård under transporten till den lilla byns närmaste sjukhus i staden Belém. Behjärtansvärt samtidigt som det säger något, enligt mitt sätt att se på det, om bröderna Bimays sätt att se på sin roll i tillvaron; Melrose Café kan glädja såväl Uppsalaborna som en behövande befolkning i Amazondeltats vindlingar ... Det är sådant som gör att min kopp kaffe smakar extra gott. ■

/Peder Strandh

Ägaren Arkan Bimey.

ODD FELLOW I UPPSALA

Här finns tre av Sveriges 290 loger

Foto: Peder Strandh

På Börjegatan 44 i det gamla ställverket från 1950-talet, ritat av stadsarkitekten Gunnar Leche, huserar sedan drygt 10 år Odd Fellow Orden. Idag finns i huset tre Odd Fellow-loger, en för kvinnor och två för män.

Etiskt och humanitärt syfte

Odd Fellow Orden är en internationell organisation med etiskt och humanitärt syfte. Organisationen är politiskt och religiöst obunden och har sina rötter i 1700-talets skråväsende och hantverksgillen i England. Vänskap, Kärlek, Sanning är centrala grundsatser för Orden. Tidigt fastställdes fyra "budord", som än idag beskriver vår Ordens huvuduppgifter:

- Att besöka de sjuka
- Hjälpa de nödställda
- Begrava de döda
- Uppfostra de föräldralösa

Även om mycket har förändrats sedan 1700-talet har budorden relevans och mening också i dagens samhälle, om än på ett annat sätt. Valfärdssamhället ger idag ett helt annat skyddsnät för den enskilde individen än för 200 år sedan, så utövandet av budorden har förändrats. Det medmänskliga omhändertagandet återstår dock.

Medlemmarnas främsta uppgift är att omsätta budorden och grundsatserna i praktisk handling. Ett omfattande humanitärt arbete utövas såväl lokalt som nationellt och internationellt. Uppsalalogerna har bland annat stöttat Jul på Uplands och TRIS (Tjejers rätt i samhället, reds anm). Nationellt har Uppsalalogerna bl.a. bidragit till att Orden kunnat stötta Sjöräddningssällskapet med en ny sjöräddningsbåt. Internationellt har man bl.a. stöttat offren vid tsunamikatastrofen i Thailand och tyfonkatastrofen i

Filippinerna. Årligen delas flera miljoner kronor ut i humanitärt bistånd.

Orden växer fram i Sverige

Den första logen i Sverige bildades 1884 i Malmö och sorterade först under den danska jurisdiktionen. År 1895 instituerades den Svenska Storlogen, under vilken samtliga idag ca. 280 loger och ca 40 läger (sammanslutningar av loger) sorterar. Idag finns ca 40 000 medlemmar i Sverige och i hela världen ca 250 000.

Odd Fellow i Uppsala

I Uppsala bildades den första brödralogen, Logen nr 14 Svea, den 5 mars 1898 och har sedan dess varit inrymd på flera olika platser i Uppsala. Under slutet av 1970-talet hade man så många medlemmar att man beslutade att bilda en ny brödraloge och den 8 mars 1980 bildades logen nr 154 Östra Aros. Sedan var det dags för en systerloge, en s.k. Rebecka-loge, och den 8 september 1984 bildades Rebeckalogen nr 52 Gunilla Bielke. Sammantaget har logerna i Uppsala mer än 450 medlemmar. Medlem kan bli genom att rekommenderas av någon tidigare medlem eller ansöka via hemsidan (adress hittar du nedan). I huset på Börjegatan, som ritats av Gunnar Leche, huserar även andra föreningar och sällskap. Det är också öppet för att hyras ut till exempelvis högtidsdagar, bröllop, minnesstunder etc. Läs mer på vår hemsida. ■

*Signerat: Thony Björk,
Ordenshärold Medlem i Logen 14 Svea*

*Mer om Odd Fellow Ordens arbete finns att läsa på
www.oddfellow.se*

DET LIGGER I TIDEN

september - oktober 2017

9 SEPTEMBER: KULTURNATTEN

Ett årligt återkommande evenemang arrangerat av Uppsalas kulturarbetare, kultur- och föreningsliv, kulturinstitutioner, företag och andra eldsjälar.

Hemsida: kulturnattenuppsala.se

16 SEPTEMBER: MIMMI EKHOLMS PLATS

Event på Mimmi Ekholms plats med bl a Uppsalahem
Mimmi Ekholms Plats, Hällbygatan, kl. 11 - 16.

17 SEPTEMBER: STABBYDAGEN

Stabbydagen arrangeras av föreningen Gröna Sköna Stabby i samarbete med Bondkyrko hembygdsförening, Rickomberga egnahemsförening, Uppsalamagasinet Luthagsnytt, Helga Trefaldighets församling, Uppsala kommun (Eriksskolan), Stabbyhund med flera.

Se program på sidan 27.

30 SEPTEMBER, KL 10-15

Skördefest på Mimmi Ekholms plats
En klassisk bondens marknad signerad Ica Stabby.

KATALIN, KL 19-23 (om inte annat anges)

Roslagsgatan 1, Östra station

30 september: Med 12 album att plocka material ur gästar Sophie Zelmani. 295 kr.

6 oktober: Daniel Lemma slog igenom för en bredare publik 2001 med låten "If I Used To Love You". 295 kr.

10 oktober Fairport Convention (UK) med brittisk folk-rock. 250 kr.

FÖRFATTARFREDAG PÅ STADSBIBLIOTEKET

Svarthäcksgatan 17. Entré 125 kr. Kl 18.30-20.30

6 oktober: Möt författaren, journalisten och debattören Maria Sveland på Författarfredag.

20 oktober: Möt författaren och poeten Johannes Anyuru.

9-10 OKTOBER, KL. 9-18

UPPSALA HÖSTMARKNAD

En Traditionell knallemarknad, Vaksala torg.

12 OKTOBER - 3 DECEMBER (dock ej dagligen)

Reginateatern, Trädgårdsgatan 6.

Gula Grodan är showen där ordkonstnären Jacke Sjödin tillsammans med magikern Johan Ståhl skapar ett stycke ordmagi. *Läs mer på reginateatern.se*

12-15 OKTOBER

INVACARE SWEDISH OPEN

Internationell tävling i rullstolstennis.

SEB USIF Arena, Torgny Segerstedts allé 2 i Rosendal.

ALLSVENSKAN

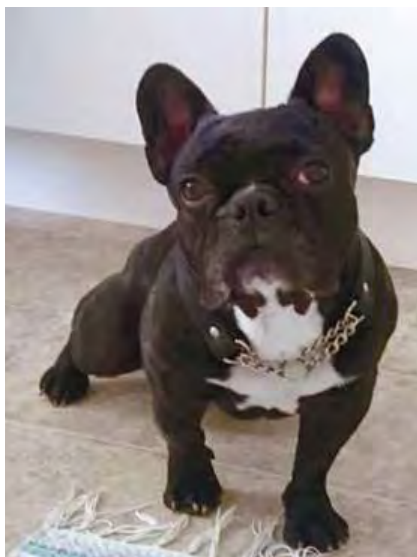
IK Sirius välkomnar följande lag till Studenternas IP under hösten:

10 september	17.30 Sundsvall
15 september	15.00 Östersund
25 september	19.00 Örebro
15 oktober	17.30 Djurgården
29 oktober	(tid ej satt vid pressläggning) Malmö FF

Fyrisbiografen är tveklöst en stolthet för Uppsala. Med sin garanterade mysfaktor, med sina intima salonger och charmiga atmosfär är den ett måste när höstmörkret kryper på. Då biografen sätter sitt program med täta intervall är det svårt för Luthagsnytt att, med säkerhet, kunna dela deras program här. Men vad sägs om ex. den 9 september när "Twin Peaks - Fire walk with me" som bygger på TV-succén från 1990 går upp?!

För att kunna ta del av alla de andra (aktuella) filmerna rekommenderar vi fyrisbiografen.com.

HITTA YOGI!

Det kan väl knappast ha undgått någon som rör sig i trakten av Stabby att den lilla "Frallan" (smeknamn på hundrasen Franska Bulldog, reds anm) Yogi har varit försvunnen sedan i februari? I mitten av augusti noterade jag en, av tid och väder, illa tilltygad efterlysningslapp på en stolpe utmed banvallen i Stabby, och tänkte för mig själv "undrar hur det har gått för matte Cecile ... Har hon fått tillbaka sin lille vän?"

Jag ringde upp Cecile Hellerstedt och fick veta att Yogi tyvärr fortfarande är saknad. Och det har han varit sedan den där onsdagen, den 15 februari kl. 16:30, när han försvann.

— Han var lös när vi var vid Fyrisvallsvägen 3, berättar hon. Då fick han syn på något och bara stack, minns hon.

Sedan dess har Yogi varit försvunnen. Den senaste observationen av honom gjordes den 4 augusti vartefter en IDhund sedan kunde hitta spår efter honom den 7 och 8 augusti. Platsen var då Nyby, vid Lerdammarna (Idunsvägen)

— Yogi har promenerat en hel del i Stabbytrakten så han är väl förtrogen med området, förklarar Cecile när jag påtalar avståndet mellan Nyby och Stabby.

Genom hela vårt samtal hör jag smärtan i matte Cecile Hellerstedts röst. För mig låter det som att saknaden kommer att gå bredvid henne, i stället för den saknade Yogi, tills den dag hon åter får rå om honom el. åtminstone får vetskap om vad som har hänt honom.

Beskrivning: Yogi är en liten Fransk Bulldog på ca. 10 kg. Liten och muskulös med markerad midja, ca 25 cm hög. Han är svart med vit "haklapp". Han har en rak näsrygg med en smal vit linje. Började bli litet grå om nosen strax innan han försvann. Han har en vitt liten fläck - ser lite ut som ett hjärta - på vänster sida av magen/bröstkorgen (man måste lyfta upp frambenen för att se den).

Han är chippad på ägaren Cecile Hellerstedt och efterlyst hos polisen sedan den 15:e februari i år.

Om du ser/har sett en hund som du tycker överensstämmer med beskrivningen av Yogi, **kontakta Cecile på mobil: 073-780 00 35** ■

Kontakta oss

redaktion@luthagsnytt.se
www.luthagsnytt.se

Besöks- och postadress

Luthagsnytt c/o Strandh-Klebeck Media KB
Övre slottsgatan 6 (en trappa ned)
SE-753 10 UPPSALA

Kontaktinfo

Redaktion och annons: 018-432 01 94
redaktion@luthagsnytt.se
Ansvarig utgivare och redaktör: Peder L.G. Strandh

Skribenter i detta nummer

Helena Harnesk
Maria Klebeck
Åke Pålshammar
Peder Strandh
Maria Wold-Troell

Framsidesdesign

Peder Strandh

Layout

Josefina Jonsson
David Larsson, (Layout Instagramtävlingen)

Instagramredaktör

Lisa Hamdan McConnell

Inskickat redaktionellt material

redaktion@luthagsnytt.se

Ekonomi

Maria Klebeck
Tel. 073-04 581 04
annons@luthagsnytt.se

Upplaga

5.800 ex

Utgivningsdagar 2017

6 nummer per år:
10 februari
7 april
16 juni
1 september
27 oktober
8 december

Materialgranskning

Luthagsnytt förbehåller sig rätten att avböja olämpliga annonser liksom att avböja eller redigera insända redaktionella bidrag.

Produktion tryck

Strandh-Klebeck Media KB
ÅTTA.45 TRYCKERI, Järfälla
www.luthagsnytt.se

Deadline material nästa nummer

Måndag 2 oktober – Ute i butik 27 oktober
Tipsa Luthagsnytt direkt på redaktion@luthagsnytt.se
eller på sms/mms till 0704-79 59 13

Swish 123-5680160
Pg 409696-2

SPANAN IN LUTHAGSNYTT PÅ

Instagram

FÖLJ LUTHAGSNYTT PÅ

facebook

SE MER PÅ LUTHAGSNYTT.SE

Rätt svar till det hemskräddade
pysslet "Vilket är Ordet" (s. 25):
LUTHAGSSYTT

VÄLKOMMEN PÅ
VISNING

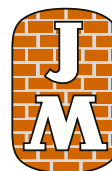
LUTHAGEN – ANEMONEN 2

SISTA CHANSEN I KLASSISKA KVARTER

I Anemonen finns något för alla – från den smarta tvåan till den rymliga sexan. Kvarteret har ett perfekt parkläge vid nya Gjuteriparken och erbjuder vardagsservice vid Mimmi Ekholms plats, bara ett stenkast bort. Välkommen in på någon av höstens visningar så berättar vi mer. För visningstider se jm.se.

Storlek: 2-6 rok, 54-124 kvm
Pris: 2 600 000-5 300 000 kr
Månadsavgift: 3 500-6 400 kr
Tillträde: prel. från kv. 1, 2018
Mäklare: Sara Ekeljung,
 076-200 96 55,
sara.ekeljung@widerlov.se

MER INFO OCH FLER DRÖMBOSTÄDER PÅ JM.SE

Hus att trivas i